

Casestudie om kildearbeid i historie

Casen viser at lærerens veiledning er avgjørende for elevenes læringsutbytte når det arbeides med bruk av kilder og ideologiforståelse i historiefaget på vg3.

RAPPORT | SIST ENDRET: 15.01.2015

Tittel:

Kildearbeid, ideologier og oppgaveforståelse i historie. En casestudie i prosjektet ARK&APP, samfunnsfag videregående

Rapporten:

[Last ned rapporten \(PDF\)](#)

Forfatter:

Ingvill Rasmussen, Øystein Gilje, Leila Ferguson, Line Ingulfsen og Hildur Bakkene

Utgiver:

Universitetet i Oslo

År:

2014

Rapportserie: ARK&APP

ARK&APP viser hvordan skoleeiere, skoleledere og lærere velger læremidler, og hvilke funksjoner disse læremidlene har for læring og undervisning.

[Les mer hos Universitetet i Oslo](#)

Se også rapportene

- [Med ARK&APP – Bruk av læremidler og ressurser for læring på tvers av arbeidsformer](#)
- [«In my spare time I like to ...» En casestudie i prosjektet ARK&APP, engelsk 5. klasse.](#)

- Læremidler og arbeidsformer i prosessorientert skriving. En casestudie i prosjektet ARK&APP, engelsk , studieforberevende utdanningsprogram vg1
- Læremidler og arbeidsformer i matematikk 1T. En casestudie i prosjektet ARK&APP, matematikk 1T , studieforberevende utdanningsprogram vg1
- Kartlære og begreper i Østlandets geografi. En casestudie i prosjektet ARK&APP, samfunnsfag, 5. klasse
- Lærerrollen i teknologitette klasserom. En casestudie i prosjektet ARK&APP, naturfag 5. klasse
- Læringsressurser og arbeidsformer i engelsk: ungdomsskoleelevers arbeid med sjangeren fantasy. En casestudie i prosjektet ARK&APP, engelsk, 8. klasse
- Bruk av læremidler i komplekse miljøspørsmål. En casestudie i prosjektet ARK&APP, naturfag, yrkesfaglig studieprogram vg1
- Læremidler og arbeidsformer i naturfag i ungdomsskolen. En casestudie i prosjektet ARK&APP, naturfag 10. klasse
- Tømmerfløtingens tradisjoner som digital historie. En casestudie i prosjektet ARK&APP, samfunnsfag, 8. klasse
- Læremidler og arbeidsformer for algebra i ungdomsskolen : en casestudie i prosjektet ARK&APP, matematikk, 8. klasse
- Læremidler og arbeidsformer i algebra på mellomtrinnet: En casestudie i prosjektet ARK&APP, matematikk, 5. klasse

I denne casen følges to lærere og deres klasser, med til sammen 48 elever på påbygg vg3 i historie i en periode på fire uker våren 2014. Klasserommene var likt utstyrt både med interaktiv tavle og vanlig tavle, og alle elevene hadde egen bærbar PC. Tema for undervisningsperioden er mellomkrigstiden, med fokus på kildekritikk og ideologiforståelse.

Ark & App er et forskningsprosjekt om valg og bruk av læremidler ved Institutt for pedagogikk ved

Universitetet i Oslo, på oppdrag for Utdanningsdirektoratet. Foreliggende rapport tar for seg 1 av de 12 casene i prosjektet. Tre overordnede spørsmål ligger til grunn for analysene i caserapporten:

- Hvordan benyttes læremidlene i undervisningsopplegget?
- Hvilken funksjon har bruken av læremidlene i interaksjonen mellom lærer og elever?
- Hvordan bidrar bruk av læremidlene til engasjement og læring hos elever?

Læreboka er trygg, men vanskelig

Erfaringene fra casen viser at elevene i begge klasser fant det svært utfordrende å forstå og komme i gang med den individuelle skriveoppgaven. Analysene viser hvordan lærerne, på ulike måter, støtter elevene i denne prosessen og hvilken funksjon læringsressursene hadde, primært læreboka og internett. Elevene uttrykker at de har et ambivalent forhold til læreboka – de synes den er vanskelig. Selv om mange elever opplever læreboka som «trygg», framstår den også som krevende å lese og tett pakket i sin framstillingsform.

Strever med å søke opp kilder

I arbeidet med internett strever mange elever med å søke opp kilder som egner seg til den oppgaven de har fått. I møte med den enorme informasjonstilgangen på internett kommer elevene til kort på grunn av manglende kunnskap om temaene. De vet ikke hva de skal søke etter (hvordan de skal formulere søkene), og de strever med å finne fram og velge ut innhold.

Lærerens veiledning er avgjørende

Veiledningen lærerne gir elevene er avgjørende for framdriften i elevenes arbeid. Lærerne veksler mellom å gi elevene støtte til forståelsen av faginnholdet og å gi støtte ved å dele opp oppgaven i mindre, håndterbare enheter. De fleste veiledningene dreier seg om utvelgelse av innhold og fortolkning av kilder. I disse samtalene hjelper lærerne elevene med den bakgrunnskunnskapen de trenger for å kunne tolke kildene, og de stiller kunnskapsorienterte spørsmål for å få elevene til å reflektere over den historiske kilden de arbeider med.

Lærerne dirigerer ikke, men gir støtte

Relevant utvelgelse og anvendelse av informasjon forutsetter kunnskap. Den kunnskapen elevene trenger for faglig utvelgelse og forståelse av kildene, er det primært læreren som besitter. Analysene viser hvordan lærerne i veiledningssamtalene søker å gi elevene nok støtte til at de kommer videre med arbeidet sitt, samtidig som de unngår å være for dirigerende eller å ta over, og på den måten gjøre arbeidet for elevene.

